

LET'S GO CRAZY

Lees ook van Arcade:

Herman Brood – Wild Romance – Dany Lademacher

Life on Tour met David Bowie – Sean Mayes

George Michael: Zijn leven 1963-2016 – Emily Herbert

Alan Light

Let's Go Crazy

Prince en het ontstaan van *Purple Rain*

Vertaald uit het Engels door
Marcel Misset

Arcade, Amsterdam 2017

Voor Suzanne en Adam, altijd

Oorspronkelijke titel: *Let's Go Crazy*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Atria Books, a division of Simon & Schuster Inc., 2014

© Alan Light, 2014

© Vertaling uit het Engels: Marcel Misset, 2017

© Nederlandse uitgave: Arcade, Amsterdam 2017

Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht

© Omslagfoto: Ebet Roberts Photography

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 3657 4

ISBN 978 90 488 3658 1 (e-book)

NUR 660 | 661

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Arcade is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Een

We Are Gathered Here today

Het podium is nog in duisternis gehuld. Een akkoord weerklinkt en blijft hangen.

Het is een ongebruikelijk akkoord – een Bes sus² met een D in de bas. Een jaar na deze avond zal het geluid van dat akkoord concertbezoekers onmiddellijk in extase brengen, maar nu, in deze club, luisteren de ongeveer 1500 toehoorders in stilte. Het is de eerste keer dat ze het nummer horen dat met dat akkoord begint.

Een spotlight springt aan en onthult een jonge vrouw die een paarse gitaar bespeelt. Ze draagt een eenvoudig wit hemd, een minirok en witte, met metaal versierde sneakers met paarse veters. Haar asymmetrische kapsel is de trend van 1983, het jaar waarin de show plaatsvindt. Wendy Melvoin, de gitariste is op dat moment pas negentien. Het is niet alleen de eerste keer dat ze het nummer voor publiek speelt, het is ook de eerste keer dat ze optreedt als de nieuwe gitariste van the Revolution, de band van Prince. Ze hebben net negen nummers gespeeld; dit is de eerste toegift.

Ze speelt de akkoordenreeks één keer alleen, waarna de vijf-koppige band met haar mee begint te spelen. Ze spelen de reeks opnieuw, en dan nog een keer. De vijfde keer hoor je, ergens achter het podium, een tweede gitaar zich aansluiten. Tijdens het

negende rondje loopt Prince het podium op in een strakke paarse, lange jas. Hij speelt een paar motiefjes, buigt zich over naar de microfoon alsof hij in wil zetten, maar doet weer een stap naar achteren. Pas na drie-en-een-halve minuut begint hij te zingen, of eigenlijk meer te reciteren – ‘I never meant to cause you any sorrow...’ Het optreden leverde de basis voor wat zijn beroemdste nummer zou worden en een keerpunt in de geschiedenis van de populaire muziek.

Als hij bij het refrein komt en de woorden ‘purple rain’ zes keer herhaalt, zingt niemand in het publiek mee. Ze hebben er geen idee van hoe vertrouwd die woorden al snel zullen klinken, of wat voor effect ze zullen hebben op de vijfentwintigjarige man die op het podium voor ze staat. Achteraf is het een bijna surrealistische ervaring om naar de opname van dat optreden te luisteren; die versie van ‘Purple Rain’ die dertien minuten duurt, zal later worden bewerkt met wat subtiele *overdubs* en geluidseffecten, maar die versie – de allereerste uitvoering – zal heel goed herkenbaar blijven in de afgewerkte plaatopname, die in het geheugen van een hele generatie zal worden gegrift, van de vocale terzijdes tot de razendsnelle gitaarsolo aan het eind en het fonkelende thema van de toetsenist. Als het geluid wegsterft zegt Prince zachtjes tegen het publiek: ‘We love you very, very much.’

Tussen het publiek, op het balkon, staat Albert Magnoli naar Prince and the Revolution te luisteren als ze het nummer spelen. Albert Magnoli, net afgestudeerd aan de filmschool van de University of Southern California, is onlangs in Minneapolis aangekomen om met Prince te praten over diens volgende project, een speelfilm, losjes gebaseerd op zijn eigen leven. De opnamen moeten over een paar maanden beginnen. Hij hoort meteen dat deze lange, epische ballade een iconisch hoogtepunt van de film zou kunnen zijn, iets waar hij vergeefs naar heeft gezocht in de

verzameling nieuwe opnamen en probeersels die Prince hem had gegeven. Na het optreden zoekt Magnoli de zanger backstage op en vraagt hem naar het nummer.

“Purple Rain” bedoel je?’ zegt Prince, ‘dat nummer is eigenlijk nog niet helemaal af.’ Magnoli vertelt hem dat hij denkt dat dit precies het nummer is dat ze nog nodig hebben voor de film. De regisseur weet nog goed hoe Prince dit overwoog en vervolgens zei: ‘Als dat het nummer is, is *Purple Rain* dan ook de titel van de film?’

Deze lancering en doop van *Purple Rain* vond plaats op 3 augustus 1983 in de First Avenue club in het centrum van Minneapolis. Het optreden – kaartjes kostten 25 dollar – was een benefietvoorstelling voor het Minnesota Dance Theatre. Prince en de band volgden er danslessen en repeteerden er ter voorbereiding op de film. Het uitverkochte concert bracht 23.000 dollar in het laatje voor het theater en was het eerste optreden van Prince in zijn woonplaats sinds de tournee die volgde op zijn doorbraak, het album *1999*. De tour eindigde in april, de maand waarin hij de Album Top Tien haalde en voor het eerst ook de hitlijsten. Ook was het Prince’ zwaar bevochten sprong naar sterrendom.

Het optreden was belangrijk genoeg om te worden besproken in de rubriek Random Notes van *Rolling Stone*. Er stond in dat Wendy ‘in minirok’ de gitarist Dez Dickerson verving en ‘dat de band een swingende set van tien [eigenlijk elf] nieuwe nummers speelde, waaronder “Computer Blue”, “Let’s get Crazy”[sic], “I Will Die For U”[sic], “Electric Intercourse” en een cover van Joni Mitchells nummer “A Case of You”. Als toegift speelde hij een iconisch – en lang – nieuw nummer genaamd “Purple Rain”... Prince zag er strak uit na work-outs met John Command, de choreograaf uit Minneapolis die werkt aan de dansnummers voor de film waar Prince aan werkt. De nieuwe nummers, die een plekje

zullen krijgen op de nieuwe plaat van Prince, maken onderdeel uit van de soundtrack van de film... De opnamen starten 1 november.'

De locatie voor het concert was niet toevallig gekozen. First Avenue, een voormalig busstation, opende in 1970 zijn deuren als discotheek en was vertrouwd terrein voor Prince. 'Het was zijn favoriete plek om nieuw materiaal uit te proberen,' zegt de drummer van the Revolution, Bobby Z. (Bobby Rivkin; zijn artiestennaam ontleende hij aan de bijnaam die zijn familie hem gaf: 'Butzie'). Grammywinnaar en topproducent James 'Jimmy Jam' Harris, die zijn carrière begon als lid van een door Prince geïmproviseerde band 'The Time', vertelt dat de club een uitzondering vormde op de segregatie die in de praktijk nog bestond op het gebied van livemuziek: 'Veel clubs boekten ons niet omdat we een zwarte band waren, zij waren de eersten die ons een kans gaven.' First Avenue figureert prominent in *Purple Rain*, bijna als een extra personage, en de gastvrije omgeving vormde die avond het perfecte decor, niet alleen om nieuw materiaal te presenteren, maar ook om de band in zijn nieuwe samenstelling te presenteren.

Terugkijkend zegt Lisa Melvoin dat ze totaal niet zenuwachtig was voor haar eerste optreden met the Revolution. 'Eten, drinken, zingen, spelen, de choreografie, alles was destijds van levensbelang, het een niet meer dan het ander,' vertelt ze. 'Ieder moment dat je werkte met Prince and the Revolution beleefde je alsof het het laatste was wat je ooit zou doen, dus toen we die show deden, voelde het even belangrijk als op tijd op de repetitie verschijnen de dag ervoor.'

De belangrijke beslissing om de benefietvoorstelling op te nemen, werd terloops genomen. Alan Leeds, een veteraan uit de entourage van James Brown, was net ingestapt als tourmanager van Prince. Na de 1999-shows vroegen de managers van Prince of

Alan wilde blijven vanwege de filmplannen die steeds concreter vormen aannamen. ‘Zo ben ik per ongeluk *production manager* geworden,’ herinnert hij zich. ‘Echt, ik zat er tot mijn nek in... dus was ik nogal nerveus waar het de techniek betrof... ik moest een mobiele opnamestudio vinden en kwam uiteindelijk David Hewitt op het spoor, die aan zo’n unit kon komen. David Z (producer David Rivkin, de broer van Bobby) zat achter de knoppen. Er waren veel dingen die pas op het laatste moment rondkwamen voor die show. Bovendien was het krankzinnig warm en vochtig.’

‘De club zat mudjevol,’ vervolgt Leeds. ‘Steve McClellan, de manager van First Avenue was als de dood dat de brandweer de tent zou sluiten. Het probleem was de gasten van Prince en Warner Brothers die zich op het laatste moment aanmeldden. Er waren er tweehonderd waar we niet op hadden gerekend, niemand had een idee waar we ze moesten laten. De ene na de andere vriend uit de muziekbusiness belde op het laatst: “Hé, kan ik nog op de lijst?” *USA Today* was er. Het voelde als: o shit, er staat hier iets te gebeuren.’

Voor the Revolution-leden waren de opnames van de show niets bijzonders. ‘Het was niet echt tot me doorgedrongen dat Bobby’s broer aan boord was gehaald om de mobiele truck te bemannen,’ vertelt toetsenist Matt Fink. ‘Toen ze het zeiden, dacht ik: o, Prince laat dit opnemen voor het nageslacht. Hij zei er niet bij: “O, trouwens, we nemen dit op voor de soundtrack van de film.”’

‘We namen voortdurend van alles op,’ zegt Lisa Coleman, de andere toetsenist van de band. ‘We waren enthousiast over de nummers, vonden het echt een goede set en we wisten dat het optreden werd opgenomen, maar verder was het een gewoon optreden.’

Toch was de show belangrijk genoeg voor Prince, herinnert

Melvoin zich, om de band voor de voorstelling toe te spreken om ze op hun gemak te stellen. ‘Vlak voor we opgingen, zei hij: “Als je nerveus bent, vertraag je lichaam dan met de helft. Als je 100 bpm speelt, maak er 50 van. Vertraag alles wat je speelt met de helft. Alles, iedere beweging, iedere gedachte, gewoon met de helft vertragen.’ Het was een fantastisch advies, je weet hoe lang die jams kunnen uitlopen en als je je te veel opwindt en iemand de boel loopt op te jagen: dat is een van de ergste dingen die een band kunnen overkomen.’

Prince had geen vastomlijnde plannen om de opnamen van First Avenue te gebruiken voor de uiteindelijke plaat, maar toen hij ze terugluisterde, vond hij dat sommige van de nieuwe nummers echt goed klonken, zowel de uitvoering als de geluidskwaliteit. Het is ongelooflijk, maar behalve ‘Purple Rain’ waren er nog twee premières die avond – ‘I Would Die 4 U’ en ‘Baby I’m a Star’ – die uiteindelijk op de soundtrack van *Purple Rain* belandden (al werden die nummers veel uitvoeriger bewerkt dan het titelnummer). De show gaf een forse impuls aan het filmproject dat op dat moment op veel betrokkenen nog overkwam als een fantasietje. De muzikanten hadden in elk geval nog geen idee welke kant het allemaal opging.

‘De reacties op het nieuwe materiaal hielpen,’ zegt Fink, ‘maar we wisten niet wat er met die film stond te gebeuren. Het concert was te gek, het ging uitstekend, maar bij een paar nieuwe nummers luisterde het publiek alleen maar. Ze reageerden niet echt, dat gebeurt nu eenmaal met nieuw materiaal tijdens shows – het publiek wil de hits horen. Dus al stond ik zelf op het podium, ik kon het niet goed inschatten.’

Bijna op de kop af een jaar later, op 27 juli 1984, ging *Purple Rain* in negenhonderd bioscopen in de Verenigde Staten in première. De kosten van 7 miljoen dollar werden in het eerste weekend

terugverdiend, uiteindelijk zou de film in totaal bijna 70 miljoen dollar opbrengen. Van de soundtrack werden wereldwijd meer dan 20 miljoen exemplaren verkocht en hij stond vierentwintig weken achterelkaar op nummer één in de albumlijst van *Billboard*. Het album won twee Grammy's en een Oscar en het bevatte twee nummer-één-singles ('When Doves Cry' en 'Let's Go Crazy') en het titelnummer, dat op nummer twee in de hitlijsten belandde.

Het lijkt wel alsof *Purple Rain* nooit ontbreekt op 'best of'- of favorietenlijsten. In 1993 plaatste *Time* het album op de vijftiende plaats van beste albums aller tijden en werd het achttiende op VH1's 100 Beste Rock and Roll Albums. *Rolling Stone* noemde het het op één na beste album van de jaren tachtig en zette het op de zesenzeventigste plaats op de lijst van de 500 Beste Albums Aller Tijden, met de aantekening dat de plaat 'wordt gekenmerkt door zijn briljante excentriciteit'. Het blad plaatste ook 'Purple Rain' en 'When Doves Cry' hoog op zijn lijst van de 500 Beste Songs Aller Tijden.

In 2007 verkoos *Vanity Fair* *Purple Rain* tot beste soundtrack ooit (voor serieuze concurrenten als *A Hard Day's Night* dat op de tweede plaats eindigde, gevolgd door de soundtracks van *The Harder They Come*, *Pulp Fiction*, *The Graduate* en *Super Fly*). In 2008 zette *Entertainment Weekly* *Purple Rain* boven aan haar lijst van honderd beste albums van de afgelopen vijftienvintig jaar en in 2013 verkozen ze het tot het op één na beste album aller tijden. Het moest alleen *Revolver* van The Beatles voor zich dulden, met de aantekening dat *Purple Rain* misschien wel het 'meest sexy album ooit' was.

Tijdens de *Purple Rain*-tour, die liep van eind 1984 tot het voorjaar van 1985, speelden Prince and the New Power Generation een kleine honderd shows. In vijf maanden werden in totaal 1.7 miljoen kaartjes verkocht. Ze speelden series in uitverkochte arena's en

vulden zelfs *football*-stadions als de Superdome in New Orleans en de Orange Bowl in Miami.

Achteraf lijkt het succes van *Purple Rain* misschien wel onvermijdelijk. Prince was een van de grootste genieën van de popmuziek en voert het lijstje aan van de meeste getalenteerde en visionaire muzikanten van zijn tijd. Misschien was het slechts een kwestie van tijd voor hij een vehikel vond waarmee hij zijn unieke talenten kon vertalen naar een breed publiek. Aan de andere kant, als je goed kijkt, is het een lastig te verklaren wonder dat de film *Purple Rain* überhaupt verscheen én tegelijkertijd is de release niet minder geweest dan een sprong in het duister voor bijna alle betrokkenen.

Voor de film uitkwam kende nauwelijks iemand Prince. Hij had zijn naam gevestigd in de R&B-gemeenschap, maar had nog maar één album gemaakt dat een mainstream hit was. Hoger dan nummer zes had hij nog niet geprikt op de hitlijsten. Raadsels omgaven hem, er deden geruchten de ronde over zijn etnische achtergrond en seksuele voorkeuren en hij had nauwelijks nog met de pers gesproken sinds de verschijning van *1999* twee jaar eerder.

De regisseur debuteerde met de film, de producenten hadden nog nooit een film gemaakt en de cast bestond voor het grootste gedeelte uit mensen die nooit eerder hadden geacteerd. De ster van de film en de meeste rollen erom heen werden gespeeld door zwarten, de meeste beelden waren gedraaid in Minneapolis, zo ver van de entertainmentindustrie aan de kust als maar mogelijk is. Bovendien lag de weg bezaaid met mislukte projecten van zangers die het probeerden te maken als filmsterren – zangers met een veel grotere reputatie dan Prince op dat moment; Bob Dylan, Mick Jagger, Paul Simon, om er maar een paar te noemen.

Toch werd Prince' vastberadenheid met betrekking tot het project beloond, tot verbijstering van velen in Hollywood. Hij hield vast aan zijn schijnbaar onlogische vertrouwen omdat hij

wist – of voelde, of voorzag – dat er mensen als ik op hem zaten te wachten. Op een middelbare school in Cincinnati waren mijn vrienden en ik al volledig in de ban van Prince. Zijn muziek leek ons de culminatie van alle stijlen en geluiden waar we dol op waren – dancebeats, rockgitaren, provocerende teksten, hartstochtelijke zang, stijl, glamour, geheimzinnigheid. Er was een extra *locker* in de gang op onze school en die wijdden we aan Prince. We hingen er de poster die je kreeg bij het album *Controversy* uit 1981 (daarop: Prince onder de douche, staand voor een crucifix, met niets dan een bikinibroekje aan – ik weet zeker dat onze leraren en de schoolleiding er ook razend enthousiast over waren). We stuurden hem een brief om hem te verwelkomen in onze klas van het schooljaar 1984 en kregen als antwoord een Ansichtkaart met zijn portret en daaroverheen de handgeschreven woorden ‘LOVE GOD’.

Purple Rain kwam uit een paar weken na ons eindexamen. Eerder dat jaar waren we allemaal tot middernacht opgebleven met onze cassetterecorders in de aanslag voor de radiopremière van ‘When Doves Cry’. We hoorden dat hypnotiserende nummer en acht andere tracks van Prince’ nieuwe album en merkte dat hij zijn sound had veranderd – het had aangescherpt, gefocust, en dat hij nu als een gitaargod een echte rockband aanvoerde. Bizar genoeg kwam zijn flirt met de apocalyps en religieuze verlossing – die langzaam in zijn werk op de voorgrond begon te treden – ineens helderder naar voren; het was de tijd van Ronald Reagan en de wapenwedloop hield iedereen dagelijks bezig, wat Prince’ teksten toegankelijk maakte voor nieuwe luisteraars.

Het album was niet van onze pick-ups te slaan in de eerste weken na de release. We stonden dan ook in de rij voor de film tijdens het openingsweekend eind juli en gingen de rest van de zomer steeds opnieuw kijken, gehypnotiseerd als we waren

door de sensationele optredens in de film. We herhaalden eindelijk vaak de kitscherige, maar onweerstaanbare dialogen in de film. Vrienden die nog geen deelgenoten waren van onze Prince-obsessie, werden via mond-tot-mondreclame op de hoogte gebracht; overal werd er over hem gesproken. Zodra ze zich overgaven aan hun nieuwsgierigheid en de film bezochten, waren ze verkocht – wie kon die eerste off-screen gesproken woorden weerstaan? ‘Ladies and gentlemen, the Revolution’ of het beeld van Prince, van achteren belicht, met de eerste regels van ‘Let’s Go Crazy’?

Toen ik in het najaar naar de universiteit vertrok, ontdekte ik al snel dat veel van mijn jaargenoten net zo geobsedeerd waren door *Purple Rain* als ik – wat inhield dat we hem samen opnieuw bekeken om zodoende nieuwe vriendschappen te smeden. (Een paar maanden later sliepen mijn beste nieuwe vriend en ik om beurten op de stoep in de sneeuw om kaartjes te bemachtigen voor het dichtstbijzijnde optreden van de *Purple Rain*-tour.) Het is misschien overbodig te benadrukken dat witte kids – voornamelijk jongens – oorspronkelijk niet de doelgroep waren voor een Prince-film, maar al gauw werd duidelijk dat een investering van 7 miljoen dollar snel is terugverdiend als groepen jongeren de film zeven of acht keer bekijken.

De jaren tachtig waren het tijdperk van steeds grotere kas-successen, nog grotere opvolgers daarvan en peperdure video-clips. Prince was in een nek-aan-nekrace verwickeld met de grootste iconen van de muziekindustrie: Michael Jackson, Bruce Springsteen en Madonna. Maar op dat moment begreep nog niemand zo goed als Prince wat die schaalvergroting van de media voor beloften inhield, en hoe je die het beste kon gebruiken voor persoonlijke doeleinden. Hij schudde de cultuur van die dagen op in muzikaal, raciaal, seksueel en spiritueel opzicht. Al heeft hij dat hoogtepunt nooit meer geëvenaard

en is hij persoonlijk en creatief nooit meer helemaal bekomen van het daverende succes van *Purple Rain*; hij heeft ons in die dagen allemaal meegenomen naar plekken waar we nog nooit waren geweest.

Rocketown is een club ter grootte van een pakhuis, een paar blokken verwijderd van Bridgestone Arena in het centrum van Nashville – niet veel bijzonders, eigenlijk. Met name christelijke jongeren bezoeken vaak de club, die is gelegen naast een skatepark. Op de eerste verdieping staan pooltafels en van de bands die er optreden, heb je nog nooit gehoord. Het is nu mei 2004, twintig jaar na het verschijnen van *Purple Rain* en Prince heeft net een uitverkocht optreden achter de rug in een zaal die toen nog het Gaylord Center heette. In Rocketown speelt hij aansluitend nog een set van anderhalf uur. Daarna zal hij zijn tournee drie weken onderbreken – ‘Ik moet naar huis, de planten water geven,’ zegt hij met een grijns tegen de vijfhonderd bezoekers van het optreden.

Prince zit midden in een periode waarin zijn populariteit weer eens opleeft. Hij heeft nieuwe muziek uitgebracht, een kwestie van strategie. Na een reeks experimentele, maar nogal vlakke platen die verschenen tijdens zijn niet-aflatende strijd tegen de muziekindustrie, is zijn nieuwe album *Musicology* ineens weer toegankelijk en funky; geen doorbraak of een nieuwe klassieker, maar wel een goed afgewerkte verzameling bevredigende Prince-songs. Hij heeft een paar belangwekkende optredens in de media achter de rug (bij de uitreiking van de Grammy Awards, waar hij een medley deed met Beyoncé en zong voor Ellen DeGeneres). Ook verzorgde hij een spetterend optreden bij zijn opname in de Rock and Roll Hall of Fame in maart, en kwam hij met een plan waarbij iedereen die een kaartje kocht voor de *Musicology*-tour de cd op zijn stoel vond – en die allemaal meetelden voor de SoundScans-bestsellerlijsten.

Aangezien het negenenzestig optredens tellend tournee de meest lucratieve van het jaar bleek van alle popartiesten – de opbrengst bedroeg 87,4 miljoen dollar – zou de cd ook een gouden status behalen en als niemand het album in de winkel kocht, en *Musiscology* zou de hele zomer in de top tien van bestverkochte cd's blijven staan.

Dus Prince is blij. Ook is hij onlangs Jehovagetuige geworden. Zijn bekering leidt tot een stroom Bijbelcitaten en -verwijzingen. De *after-show* in Rocketown getuigt van de nieuwe richting die Prince is ingeslagen. Waren die after-shows vroeger extatisch en virtuoos, deze keer leidt hij de band door een reeks meer ontspannen funky improvisaties, en houdt hij ze bij de les met een *mash-up* van Led Zeppelins 'Whole Lotta Love' en Santana's 'Soul Sacrifice'. De nerveuze spanning ontbreekt, alles vloeit.

Ik ben gekomen om hem te interviewen voor een coverstory voor *Tracks*, een blad dat ik oprichtte en leidde in de eerste jaren van het nieuwe millennium. Na de show zie ik iets wat heel ongebruikelijk is: om halfdrie 's nachts staat Prince buiten bij de artiesteningang met zijn bandleden met fans te kletsen. Ongeveer dertig liefhebbers staan ademloos van opwindning om hem heen. Ze lijken hem volkomen te begrijpen als hij zegt dat hij niet gelooft in signeren. Hij is rustig en verlegen als altijd, luistert meer dan hij praat, maar hij lijkt oprecht plezier te hebben in het contact met de mensen om hem heen.

Een jonge vrouw vertelt hem dat *Purple Rain* de eerste plaat was die ze ooit kocht, ze zat toen in de eerste klas, maar haar moeder verbood haar de film te zien; die vond ze te gewaagd. 'Denk je eens in wat "te gewaagd" tegenwoordig inhoudt!' reageert Prince.

Het concert eerder die avond bestond voor een groot deel uit materiaal van *Purple Rain*. Van de dertig nummers tellende show

vol *greatest hits* speelde hij zeven van de negen nummers van dat album en eindigde hij met de titelsong.

In de haveloze kleedkamer van Rocketown zegt hij later dat het twintigjarig jubileum van het album weinig voor hem betekent.

‘Ik was erbij,’ vertelt hij mij. ‘Ik heb het gedaan, het was mijn kindje. Ik wist wat er stond te gebeuren, ik wist wat het zou doen. Daarna was het gewoon werk, een bevalling – het was zo veel werk in ’84.’

Een paar dagen eerder, in Atlanta, speelde The Time met hem mee – de band uit Minneapolis die zijn vrienden/rivalen/tijdgenoten en wrekers speelden in de film en soms waren in werkelijkheid. ‘We hebben nooit de kans gekregen om de echte *Purple Rain*-tour te doen, omdat The Time destijds uit elkaar viel,’ vervolgt hij. ‘Maar daar stonden ze, vorige week. De mensen gingen uit hun dak, en ik stond daar te kijken naar mijn favoriete band. Er is geen jubileum, geen speciale datum; we moeten gewoon vertrouwen hebben in Jehova, ontspannen blijven, en het allemaal laten gebeuren.’ (Het feit dat Prince Jehovagetuige werd, verklaart wellicht zijn houding ten opzichte van het jubileum; Jehova’s vieren hun verjaardag niet.)

Tien jaar later lijken zijn gevoelens omtrent dergelijke mijlpalen nog meer bekoeld. In februari 2014 speelde Prince een superintiem optreden voor tien mensen in de woonkamer van een vriendin, de zangeres Lianne La Havas, bij wijze van persconferentie en aankondiging van een serie bliksemoptredens in Engeland. Matt Everitt van *BBC 6 Music News* was een van de aanwezigen en beschreef de verbaasde reactie van Prince toen hem werd gevraagd naar het dertigjarig jubileum van *Purple Rain* dat eraan zat te komen. ‘Ik heb er niet eens bij stil gestaan,’ zei hij. ‘Voor mij is het anders, ik was er zelf bij. Ik heb die nummers geschreven, ik hoef niet te weten wat er gebeurd is.’

Een week later verscheen hij als enige gast in de *Arsenio Hall Show* – een van zijn zeldzame optredens die losstonden van de promotie van tournees of een nieuw album. Iemand uit het publiek vroeg hem wanneer hij zelf voor het laatst naar *Purple Rain* had gekeken, en wat hij er tegenwoordig van vond. ‘Ik was drie dagen geleden thuis, en toen was hij op de televisie en toen heb ik naar “Take Me With U” zitten kijken.’ Het tweede deel van de vraag liet hij onbeantwoord. (Op 27 juli 2014, de verjaardag van de première van de film, gaf Prince een verrassingsoptreden in zijn thuisbasis Paisley Park: hij opende met ‘Let’s Go Crazy’. Ergens tijdens het optreden zei hij nog terloops: ‘Dertig jaar geleden vandaag...’ maar hij maakte de cirkel niet rond; ‘Purple Rain’ speelde hij die avond niet.)

Waarschijnlijk heeft iedere popster minstens ambivalente gevoelens ten opzichte van het hoogtepunt van zijn carrière of grootste hit. Dat wordt meteen een soort verplicht nummer tijdens alle optredens en een per definitie onovertreffbaar toppunt. Prince heeft een lange carrière gehad en was een van de succesvolste muzikanten van de wereld en laat nog moeiteloos stadions vollopen. Hij heeft een indrukwekkende reeks van zes albums gemaakt, die twee, tot zelfs vier keer platina haalden – met *1999*, dat vóór *Purple Rain* verscheen als grootste succes –, maar hij heeft nooit een album gemaakt dat zelfs enigszins het succes van *Purple Rain* benaderde, dat zich alleen al in de Verenigde Staten 13 miljoen liet verkopen. Hij omschreef *Purple Rain* dan ook eens als ‘mijn albatros – die om mijn nek zal blijven hangen zo lang als ik muziek blijf maken’.

Met zijn filmoeuvre liep het minder goed af: *Under the Cherry Moon* (1986) en *Graffiti Bridge* (1990) flopten, evenals de concertregistratie *Sign o’ the Times*. *Sign*, waarin optredens werden vastgelegd van het fantastische album met dezelfde naam – beide uitgebracht in 1987 –, kreeg wel wat goede kritieken, maar was

een productionele ramp en genereerde maar weinig omzet. De twee speelfilms werden neergesabeld in de pers. Algemeen wordt aangenomen dat het feit dat Prince erop stond zelf te regisseren, heeft bijgedragen aan zijn val uit de top van de popwereld.

Wat zijn gevoelens omtrent de erfenis van *Purple Rain* ook mogen zijn geweest, Prince heeft de nummers van dat album altijd een prominente plek gegeven in latere shows – vooral het titelnummer. Het bleef de climax van veel shows, inclusief het pauzeoptreden tijdens de Super Bowl van 2007 in Miami, dat 93 miljoen mensen in de Verenigde Staten bekeken en wat algemeen wordt beschouwd als de ‘gouden standaard’ van muziekoptredens tijdens sportevenementen. (In de loop der jaren hebben een keur aan artiesten ‘Purple Rain’ gecoverd: van LeAnn Rimes tot de Foo Fighters, van Etta James tot Tori Amos, van Phish tot Elvis Costello en ook de andere nummers van het album zijn opgenomen door iedereen van Mariah Carey tot Patti Smith.)

Tijdens een optreden op 13 december 2013 in de Mohegan Sun Arena in Connecticut was Prince zijn relaxte zelf, zoals altijd in de laatste dagen van zijn carrière: hij opende de avond met de woorden: ‘We gaan gewoon lekker jammen vanavond – we maken er een *old-school* feestje van.’ Hij negeerde bijna al zijn hits en groef diep in zijn catalogus (met o.a. stukken uit ‘Jungle Love’ en ‘The Bird’, de nummers van The Time op *Purple Rain*). Tijdens de show schakelde hij tussen een zwaar bezet, eenentwintig man tellend funkensemble en zijn ‘all female’ rocktrio 3rdEyeGirl. De onvermijdelijk afsluiter, de tweede toegift, was een zeer intense uitvoering van ‘Purple Rain’, met breekbare zanglijnen en een meeslepende gitaarsolo waarin hij de onvergetelijke melodie van het nummer leek te behandelen alsof hij hem net had geschreven. Net als die eerste keer in First Avenue dertig jaar geleden, stond hij in een enkele spot en kreeg hij het publiek stil en in extase –

ondanks dat het publiek voor het grootste deel bestond uit blanke concertbezoekers op leeftijd, die elke noot van het nummer kenden; hun hele leven al.

Dat Prince de neiging mist om terug te kijken op zijn carrière als een verzameling *greatest hits* heeft niet alleen maar nadelen. Je kunt een kunstenaar moeilijk verwijten dat hij zich wil ontwikkelen en niet beperken tot oud materiaal spelen waarmee hij hooguit nog als – overigens ongetwijfeld succesvolle – ‘golden-oldies-act’ door het leven zou kunnen. Dat Prince nog altijd nieuwe muziek maakt blijft daarom bewonderenswaardig, evenals dat die nieuwe muziek voor hem een hogere prioriteit heeft.

Tegelijkertijd lopen wij het gevaar machteloos te moeten toekijken hoe een van de grootste muzikanten aller tijden zijn eigen erfenis uitwist. Al jaren heeft Prince het over zijn kluis die is gevuld met honderden nooit uitgebrachte nummers – veel van dat materiaal circuleert als bootlegs onder de fanatiekste fans, terwijl over andere nummers slechts geruchten de ronde doen. Prince laat voortdurend ongeautoriseerd videomateriaal van hem van internet verwijderen, maar ook zijn eigen officieel erkende videoclip. Laatst heeft hij zelfs nog een kort geding aangespannen tegen tweeëntwintig personen wegens het ‘illegaal kopiëren en verspreiden van Prince-materiaal’. Hij eiste van elk van de gedaagden 1 miljoen dollar, maar na een paar dagen werd de zaak geseponneerd.

Waar Bob Dylans geautoriseerde *Bootleg Series of Anthology* van The Beatles pogingen betroffen om controle te houden over materiaal dat nooit officieel is uitgebracht, om de geluidskwaliteit te kunnen verbeteren voor fans én alsnog een eigen versie van hun geschiedenis te kunnen presenteren, bewandelt Prince de weg in tegengestelde richting: de twee belangrijkste documentaires waarin hij midden jaren tachtig op het toppunt van zijn kunnen live is te zien (een concert in Syracuse uit 1985 dat

als video werd uitgebracht en de *Sign o' the Times*-film) zijn allebei niet meer verkrijgbaar en nooit opnieuw als dvd uitgegeven, zodat fans eigenlijk alleen de perfect gechoreografeerde en lipsynchrone versie van *Purple Rain* uit de gelijknamige film over hebben als bewijs van Prince' kwaliteiten als live-performer – en de woorden van de criticus Greg Tate in *The Village Voice* toen de film uitkwam, die toen zei: 'Iedereen die bij de film uit zijn dak gaat, maar hem nog nooit live heeft zien spelen, heeft geen idee.'

Toen Prince tot ieders verbazing aankondigde dat hij een gastoptreden zou doen in Zooey Deschanel's tv-komedie *New Girl*, reageerde Ahmir 'Questlove' Thompson, de drummer van The Roots (en zo'n grote Prince-fan dat hij in het voorjaar van 2014 colleges over hem gaf op New York University) op Facebook met de woorden: 'Doe er wat mee.' Hij werd er namelijk moe van om steeds maar weer aan de nieuwe generatie uit te moeten leggen hoe goed Prince was zonder dat er materiaal beschikbaar was om zijn woorden te staven. Het was een doordachte oproep van een oprechte fan en vestigde weer eens de aandacht op de problemen die Prince heeft veroorzaakt door alleen maar vooruit te willen. (Het gastoptreden, waarin Prince de hoofdrolspeelster op liefdesgebied adviseerde, waarna zij op een feestje meezong met de band, hielp uiteindelijk ook niet veel.)

In april 2014 volgde een verrassende aankondiging die deed vermoeden dat Prince eindelijk van gedachten was veranderd over zijn muzikale nalatenschap. Een paar weken na zijn onthulling dat hij weer beschikte over de volledige publicatierechten van al zijn muziek, werd bekendgemaakt dat hij een deal had gesloten met Warner Bros. Records, de maatschappij die hem groot maakte en later zijn grootste vijand werd. In de verklaring stond dat deze overeenkomst zou leiden tot het uitbrengen van 'vooralnog ongepubliceerd materiaal... een echte goudmijn'. Ook zou Prince

weer de rechtmatige eigenaar worden van de ‘*mastertapes* van zijn eigen hits’, waarvoor hij jaren had gevochten. Prince liet weten dat ‘zowel Warner Bros. als Eye [sic] tevreden zijn over de resultaten van de onderhandelingen en zich verheugen op een vruchtbare samenwerking’.

De overeenkomst is een potentiële mijlpaal in de muziekindustrie. Een verandering in de copyrightwetten die nogal eens over het hoofd wordt gezien, geeft muzikanten, liedjesschrijvers en artiesten het recht zogeheten ‘termination rights’ uit te oefenen. Die verandering, die in 2013 van kracht werd, geeft de makers van muziek de mogelijkheid om hun rechten voor de Verenigde Staten na vijftig jaar terug te krijgen als ze kunnen aantonen dat ze destijds niet bij hun platenlabel in dienst waren, zelfs als ze een contract tekenden waarin ze afstand deden van al hun rechten. De rechten worden echter niet automatisch toegekend en om ze terug te krijgen moet meestal intensief worden geprocedeerd.

Die termijn van vijftig jaar loopt (verder) terug tot 1978, toen Prince tekende bij Warner Bros. Over de deal tussen Prince en Warner Bros. werden geen verdere details naar buiten gebracht en ook werden er geen plannen voor de toekomst aangekondigd – behalve dat de eerste vrucht van de hernieuwde samenwerking een compleet gemasterde, luxe versie van *Purple Rain* ter ere van het dertigjarig bestaan zou zijn. (Al blijft het de vraag hoe enthousiast Prince werkelijk was over dat plan: de jubilea van zowel de soundtrack als de film zijn inmiddels verstreken en er is nog steeds geen datum voor de verschijning aangekondigd.)

Los van alle jubilea, los van al het pionierswerk van Prince, is *Purple Rain* zijn meest duurzame en belangrijkste erfenis. Dat album zal altijd het toppunt blijven van een schitterende, fascinerende, zij het soms zwalkende carrière. Dat album, die film,

hebben geschiedenis geschreven. Beide waren het resultaat van onwankelbaar zelfvertrouwen, genadeloze ambitie en de visionaire creativiteit van een van de getalenteerdste artiesten van zijn generatie.

Balancerend tussen feit en fictie gebruikte Prince zijn mysterieuze imago om de film tot het uiterste te laden met spanning en openbaring. Hij nam ons mee in zijn wereld – een stukje maar, niet ver genoeg om zijn mythe aan te tasten, maar verder dan hij ooit daarvoor of daarna deed. Daarnaast lukte het een groepje onervaren filmmakers en acteurs om tegen alle verwachtingen in, in een race tegen de klok en tijdens een ijskoude winter, een eenheid te smeden en het publiek een film te geven waar dat publiek intens naar verlangde – zonder het zelf te weten.

‘We wilden gewoon iets goeds en iets eerlijks maken,’ zegt regisseur Albert Magnoli. ‘De producent zat met ons op één lijn, we hadden een ster die hetzelfde wilde, net als de andere muzikanten. Het was een zeldzaam moment waarop iedereen precies dezelfde film wilde maken – dat klinkt vreemd, maar het komt echt maar heel zelden voor in de filmwereld.’

‘Ik denk dat een deel van het succes van *Purple Rain* voortkwam uit het feit dat hij [Prince] zich werkelijk gaf en tegelijkertijd kritisch naar zichzelf bleef kijken,’ zegt Lisa Coleman. ‘Het voelde heel authentiek, er hing zo veel opwinding omheen. Ik geloof niet dat hij daarna ooit nog zoiets heeft gedaan.’

Purple Rain kwam precies op het goede moment – niet alleen voor Prince, maar voor het culturele landschap. De zomer van 1984 was een eenmalige gebeurtenis, vol recordbrekende albums en de opkomst van de muziekvideo die misschien wel de grootste impuls ooit aan de muziekindustrie gaf. Bovendien maakte toentertijd de zwarte cultuur grote veranderingen door: een hele reeks nieuwe sterren, projecten en nieuwe stijlen veranderden het gezicht van muziek, films en televisie voorgoed.

Hoe geweldig de songs op *Purple Rain* zijn, staat dertig jaar later buiten kijf, maar de soundtrack en de film pasten eveneens naadloos in de tijd en op de plek waar ze tot stand kwamen. Dat het zo'n triomfantelijk succes zou worden, lag deels aan vlekkeloze timing – en aan omstandigheden die niet vallen te herhalen of kopiëren.

De eerste keer dat we die nummers op de radio hoorden, de eerste keer dat we de plaat op de pick-up legden, de eerste keer dat het zaallicht in de bioscoop doofde, deden we allemaal wat Prince ons opdroeg: *we went crazy*.